

Đánh giá tác động của chiến tranh thương mại tới ngành thép Việt Nam

Mỹ là quốc gia nhập khẩu thép lớn nhất thế giới với sản lượng nhập khẩu 2017 đạt 34,6 triệu tấn thép. Vậy việc Mỹ áp dụng các biện pháp hạn chế nhập khẩu thông qua tăng thuế và áp dụng quota đối với ngành thép sẽ tác động thế nào tới ngành thép Việt Nam?

Chúng tôi sẽ làm rõ tác động và mức độ ảnh hưởng của chiến tranh thương mại tới ngành thép Việt Nam qua các nội dung sau:

1. Quy mô xuất khẩu thép của Việt Nam vào Mỹ.
2. Lượng thép sụt giảm từ các nước xuất khẩu khác vào Mỹ có khả năng chuyển hướng sang Việt Nam hay không.
3. Tác động lên giá thép và các nguyên vật liệu sản xuất như thế nào.
4. Khả năng các thị trường khác nâng cao hàng rào bảo hộ ảnh hưởng tới xuất khẩu thép của Việt Nam ra sao.

Báo cáo này sẽ tập trung đi sâu vào phân tích 4 vấn đề trên để đưa ra cái nhìn toàn cảnh về tác động của chiến tranh thương mại tới ngành thép Việt Nam.

Chuyên viên phân tích

Chế Thị Mai Trang

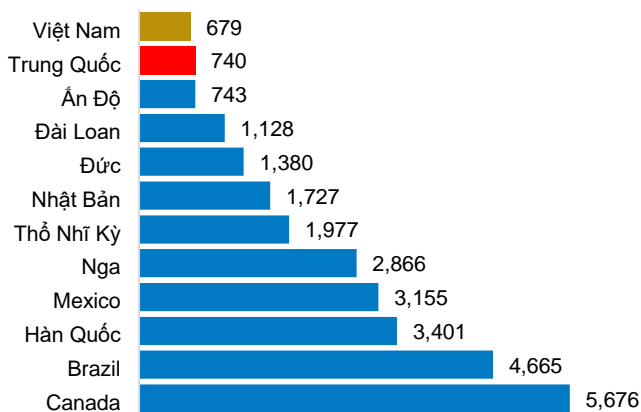
(84 4) 3928 8080 ext 606

chethimaitrang@baoviet.com.vn

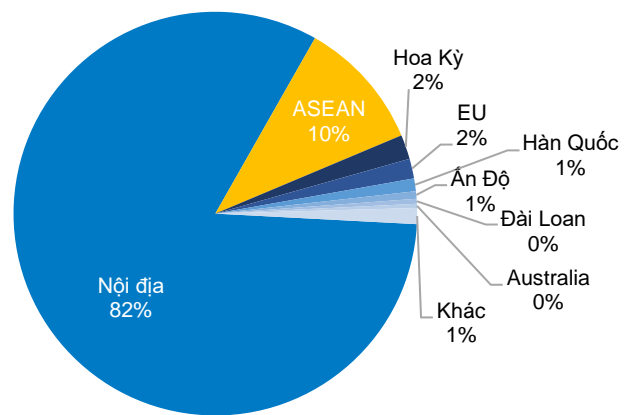
Thứ nhất: lượng thép xuất khẩu của Việt Nam vào Mỹ là không lớn

Sản lượng xuất khẩu thép của Việt Nam vào Mỹ năm 2017 là 679.092 tấn, chiếm 2% tỷ trọng nhập khẩu thép của Mỹ. Về phía Việt Nam, xuất khẩu chiếm tỷ trọng 18% trong tổng sản lượng thép, trong đó xuất khẩu sang Mỹ chỉ chiếm 2% sản lượng sản xuất thép của Việt Nam. Do đó, việc Mỹ bảo hộ ngành thép sẽ không tác động nhiều tới Việt Nam.

**Top thị trường xuất khẩu thép vào Mỹ
2017 ('000 tấn)**

**Cơ cấu tiêu thụ nội địa và xuất khẩu của
thép Việt Nam 2017**

Nguồn: Hiệp hội thép Việt Nam, Statista, BVSC tổng hợp

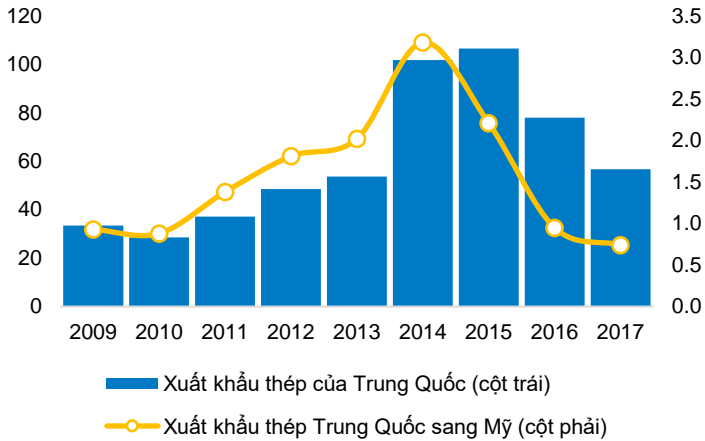
Thứ hai: lượng thép sụt giảm từ các nước xuất khẩu khác vào Mỹ sẽ ít có khả năng chuyển hướng sang Việt Nam

Trung Quốc

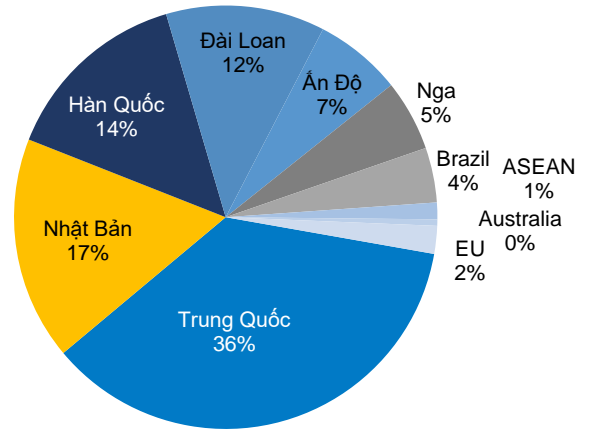
Trung Quốc là đối thủ đáng lo ngại nhất bởi họ là nhà sản xuất thép lớn nhất thế giới, có vị trí giáp ranh với Việt Nam và hiện có khoảng 36% lượng thép nhập khẩu vào Việt Nam xuất xứ từ Trung Quốc. Tuy nhiên, từ sau khi lượng thép xuất khẩu của Trung Quốc tăng mạnh đột biến do dư thừa (giai đoạn 2014 - 2015), Mỹ đã liên tục áp dụng các biện pháp hạn chế nhập khẩu đối với thép Trung Quốc. Tính đến nay Mỹ đang áp dụng 28 biện pháp thuế quan và phi thuế quan đối với nhiều loại sản phẩm thép Trung Quốc. Do đó, sản lượng thép Trung Quốc xuất khẩu vào Mỹ đã sụt giảm mạnh từ 2014 đến nay. Năm 2017, sản lượng thép Trung Quốc xuất khẩu vào Mỹ chỉ ở mức 740.126 tấn, chiếm 2% sản lượng nhập khẩu thép của Mỹ và 1% sản lượng xuất khẩu thép của Trung Quốc. Như vậy, việc thép Trung Quốc không xuất khẩu được sang Mỹ sẽ tìm cách chuyển sang các nước khác, trong đó có Việt Nam là gần như không đáng lo ngại.

Cập nhật ngành thép

Xuất khẩu thép của Trung Quốc và từ Trung Quốc sang Mỹ (triệu tấn)

Tỷ trọng nhập khẩu thép thành phẩm vào Việt Nam Q1/2018

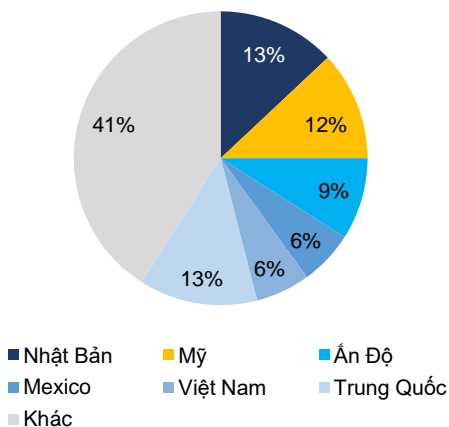

Nguồn: Hiệp hội thép Việt Nam, Bloomberg, BVSC tổng hợp

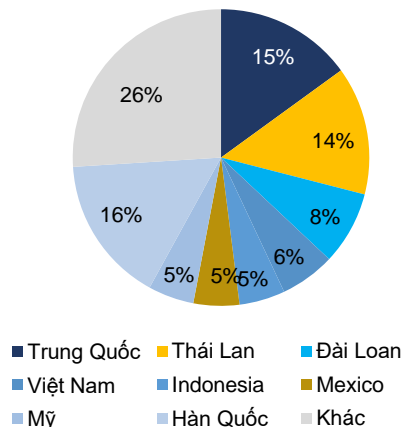
Các thị trường khác

Trong các thị trường nhập khẩu thép chính của Việt Nam thì Nhật Bản, Hàn Quốc và Đài Loan là những nước xuất khẩu thép chính vào Mỹ, do đó cũng sẽ bị ảnh hưởng nhiều nhất từ việc hạn chế nhập khẩu của chính quyền ông Donald Trump. Tuy nhiên, tỷ trọng xuất khẩu sang Mỹ cũng chỉ chiếm 5% - 12% trong cơ cấu xuất khẩu của các quốc gia này, như vậy có tác động nhưng không phải trọng yếu. Ngoài ra, xuất khẩu thép của các nước này sang Việt Nam chủ yếu là các sản phẩm thép hiện nay trong nước chưa có khả năng sản xuất hoặc không đủ cung cấp (thép hợp kim, thép tấm lá, thép cuộn cán nóng...) và những sản phẩm chính của các doanh nghiệp thép Việt Nam là tôn mạ và thép xây dựng vẫn đang được bảo vệ khá vững chắc bởi thuế nhập khẩu và thuế tự vệ thương mại. Do đó nếu chiến tranh thương mại xảy ra thì cạnh tranh với thép nhập khẩu không phải là vấn đề đáng lo ngại với các doanh nghiệp thép Việt Nam.

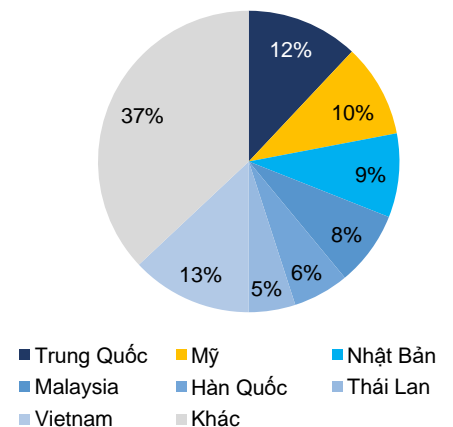
Tỷ trọng nhập khẩu thép của Hàn Quốc 2017

Tỷ trọng nhập khẩu thép của Nhật Bản 2017

Tỷ trọng nhập khẩu thép của Đài Loan 2017

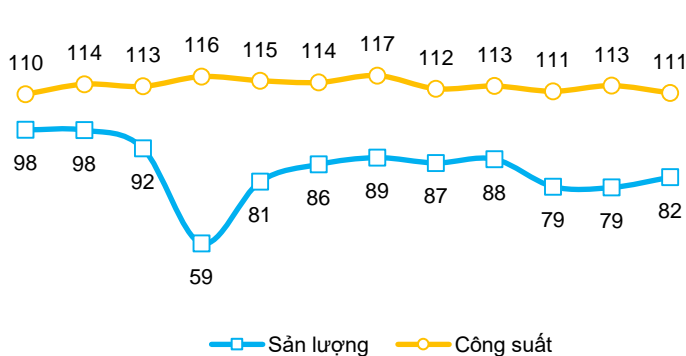

Nguồn: ITA, BVSC tổng hợp

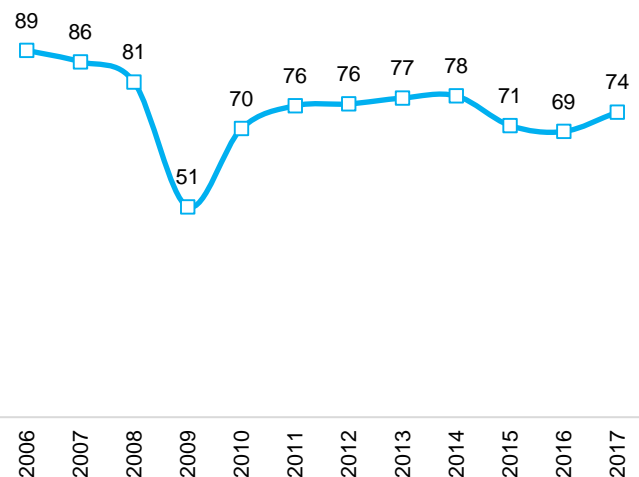
Thứ ba: tác động của chiến tranh thương mại tới giá thép và các nguyên vật liệu sản xuất thép

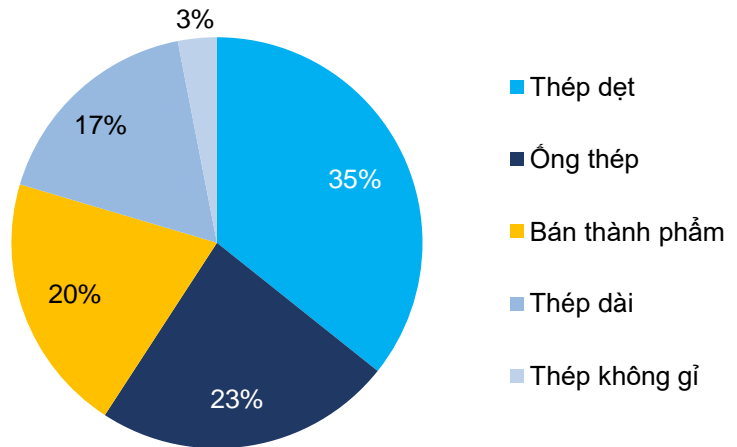
Tác động đến giá thép là không nhiều. Mỹ là quốc gia nhập khẩu thép lớn nhất trên thế giới, tuy nhiên sản lượng nhập khẩu của Mỹ cũng chỉ chiếm 8% tổng thương mại thép toàn cầu. Ngoài ra, Mỹ sẽ vẫn buộc phải nhập khẩu thép khi sản xuất nội địa trong ngắn hạn không thể đáp ứng được nhu cầu. Trong vòng 10 năm trở lại đây, ngành thép của Mỹ đang ở trạng thái ổn định khi công suất sản xuất gần như không thay đổi (110-117 triệu tấn/năm). Hiệu suất sử dụng bình quân của ngành ở mức 73,9% (năm 2017). Để thỏa mãn nhu cầu tiêu thụ 106 triệu tấn năm 2017, các nhà máy bình quân phải chạy với hiệu suất 95% - là mức hiệu suất gần như không thể đạt được đứng trên góc độ quy mô cả một ngành sản xuất. Ngoài ra, các sản phẩm của ngành thép rất đa dạng (thép xây dựng, thép tấm, ống thép, thép hợp kim, thép không gỉ, đường ray tàu hỏa...) do đó ngay cả khi huy động ở hiệu suất tối đa thì nếu chủng loại không phù hợp sẽ vẫn phải nhập khẩu. Do đó, về cơ bản Mỹ sẽ vẫn phải nhập khẩu thép trong vòng ít nhất 2 năm tới trước khi xây dựng các nhà máy mới và đáp ứng được nhu cầu tiêu thụ bằng sản xuất nội địa. Trước mắt, giá thép tại thị trường Mỹ sẽ tăng lên do tác động của thuế nhập khẩu, và sản lượng sản xuất của các nước xuất khẩu thép chính vào Mỹ sẽ sụt giảm, tuy nhiên với quy mô nhập khẩu của Mỹ chỉ chiếm 8% tổng thương mại thép toàn cầu, đồng nghĩa với việc phần sụt giảm sẽ có tỷ trọng thấp hơn và tác động tới giá thép cũng như các nguyên liệu sản xuất thép là không lớn.

Công suất - sản lượng sản xuất thép của Mỹ (triệu tấn)

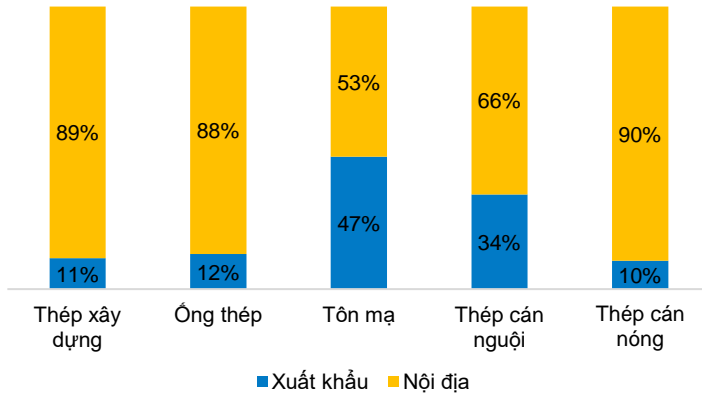
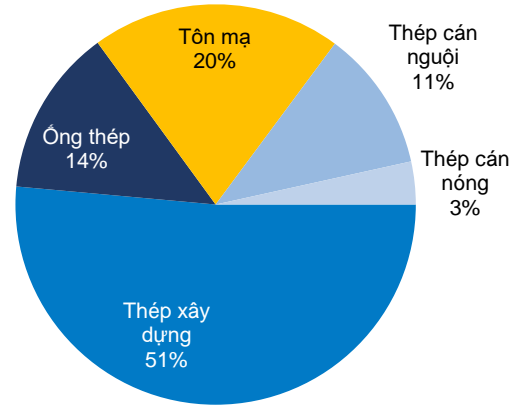
Hiệu suất sử dụng (cột phải - %)

Cơ cấu nhập khẩu thép của Mỹ Q1/2018

Thứ tư: khả năng các thị trường khác nâng cao hàng rào bảo hộ sẽ ảnh hưởng chủ yếu tới các doanh nghiệp sản xuất tôn mạ.

Việc Chính quyền Mỹ áp dụng chính sách bảo hộ với ngành thép có thể đẩy lên các hành động trả đũa của các quốc gia khác. Mới đây nhất, cuối tháng 5/2018 sau khi Mỹ tuyên bố sẽ áp dụng thuế nhập khẩu 25% đối với các nước vốn là đồng minh thân cận bao gồm EU, Mexico và Canada trong khi trước đó 2 tháng đã tuyên bố loại trừ thuế nhập khẩu thép với các quốc gia này đã gây nên sự bất bình và khả năng cao sẽ có những hành động đáp trả (thuế nhập khẩu thép trước đó của EU vào Mỹ chỉ ở mức 3%). Nếu các hành động trả đũa này chỉ nhằm vào Mỹ thì sẽ không gây ảnh hưởng gì đến ngành thép Việt Nam, tuy nhiên nếu trên một quy mô rộng hơn là bảo hộ sản xuất và hạn chế nhập khẩu từ tất cả các quốc gia thì có thể ảnh hưởng tới Việt Nam.

Trong các sản phẩm thép chính của Việt Nam, thì tỷ trọng xuất khẩu ống thép và thép xây dựng chỉ ở mức 11% -12%, trong khi tôn mạ là mặt hàng được xuất khẩu nhiều nhất với tỷ trọng xuất khẩu lên đến 47% sản lượng tiêu thụ. Do đó các doanh nghiệp sản xuất tôn mạ như HSG và NKG sẽ là đối tượng chịu ảnh hưởng mạnh nhất nếu hàng rào bảo hộ được nâng cao, trong khi các doanh nghiệp sản xuất thép xây dựng như HPG, TIS, POM sẽ ít chịu ảnh hưởng hơn từ chiến tranh thương mại.

Cập nhật ngành thép
Cơ cấu xuất khẩu & tiêu thụ nội địa của thép Việt Nam

Cơ cấu tiêu thụ các loại thép của Việt Nam

Kết luận

Mặc dù Mỹ là quốc gia nhập khẩu thép lớn nhất thế giới nhưng sản lượng nhập khẩu của Mỹ chỉ chiếm 8% tổng thương mại toàn cầu thép. Mỹ sẽ tiếp tục phải nhập khẩu do các nhà máy trong nước chưa thể đáp ứng được nhu cầu tiêu thụ, do đó sản lượng sụt giảm từ các thị trường xuất khẩu thép sang Mỹ sẽ không lớn và chỉ tác động nhỏ tới cung cầu cũng như giá thép thế giới. Tỷ trọng xuất khẩu thép của Việt Nam sang Mỹ không lớn nên các doanh nghiệp thép Việt Nam không chịu ảnh hưởng nhiều từ các biện pháp hạn chế nhập khẩu của Mỹ. Các tác động nếu có, sẽ chủ yếu đến các doanh nghiệp sản xuất thép dẹt (NKG, HSG) bởi các doanh nghiệp thép dẹt Việt Nam có tỷ trọng xuất khẩu lớn nhất trong số các doanh nghiệp thép. Những doanh nghiệp sản xuất thép xây dựng như HPG, POM, VIS... sẽ chịu ảnh hưởng ít hơn do tỷ trọng xuất khẩu thấp.

TUYÊN BỐ TRÁCH NHIỆM

Tôi, chuyên viên **Chế Thị Mai Trang** xin khẳng định hoàn toàn trung thực và không có động cơ cá nhân khi thực hiện báo cáo này. Tất cả những thông tin nêu trong báo cáo này được thu thập từ những nguồn tin cậy và đã được **tôi** xem xét cẩn thận. Tuy nhiên, **tôi** không đảm bảo tính đầy đủ cũng như chính xác tuyệt đối của những thông tin nêu trên. Các quan điểm, nhận định trong báo cáo này chỉ là quan điểm riêng của cá nhân **tôi** mà không hàm ý chào bán, lôi kéo nhà đầu tư mua, bán hay nắm giữ chứng khoán. Báo cáo chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin và nhà đầu tư chỉ nên sử dụng báo cáo phân tích này như một nguồn tham khảo. **Cá nhân tôi** cũng như **Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt** sẽ không chịu bất kỳ trách nhiệm nào trước nhà đầu tư cũng như đối tượng được nhắc đến trong báo cáo này về những tổn thất có thể xảy ra khi đầu tư hoặc những thông tin sai lệch về doanh nghiệp.

Báo cáo này là một phần tài sản của Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt, tất cả những hành vi sao chép, trích dẫn một phần hay toàn bộ báo cáo này phải được sự đồng ý của Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt.

LIÊN HỆ

Phòng Phân tích và Tư vấn đầu tư - Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt

Bộ phận Phân tích Ngành & Doanh nghiệp

Lưu Văn Lương

Phó Giám đốc khối

luuvanluong@baoviet.com.vn

Lê Đăng Phương

Phó Giám đốc khối

ledangphuong@baoviet.com.vn

Nguyễn Thu Hà

Ngân hàng, Bảo hiểm

nguyenthuhapt@baoviet.com.vn

Nguyễn Chí Hồng Ngọc

Bất động sản

nguyenchihongngoc@baoviet.com.vn

Chế Thị Mai Trang

Thép, Phân bón

chethimaitrang@baoviet.com.vn

Trương Sỹ Phú

Ô tô & Phụ tùng

truongsyphu@baoviet.com.vn

Nguyễn Tiến Dũng

Công nghệ thông tin

nguyentientungbvsc@baoviet.com.vn

Hà Thị Thu Hằng

Dệt may

hathithuhang@baoviet.com.vn

Nguyễn Bình Nguyên

Cao su tự nhiên

nguyenbinhnguyen@baoviet.com.vn

Thái Anh Hào

Hạ tầng nước

thaianhhao@baoviet.com.vn

Lê Thanh Hòa

Vật liệu xây dựng

lethanhhhoa@baoviet.com.vn

Bộ phận Vĩ mô & Thị trường

Phạm Tiến Dũng

Phó Giám đốc khối

phamtiendung@baoviet.com.vn

Trần Hải Yến

Chuyên viên vĩ mô

tranhaiyen@baoviet.com.vn

Trần Đức Anh

Chiến lược thị trường

tranducanh@baoviet.com.vn

Trần Xuân Bách

Phân tích kỹ thuật

tranxuanbach@baoviet.com.vn

Công ty Cổ phần Chứng khoán Bảo Việt

Trụ sở chính:

- 72 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm, Hà Nội
- Tel: (84 4) 3 928 8080

Chi nhánh:

- Tầng 8, 233 Đồng Khởi, Quận 1, Tp. HCM
- Tel: (84 8) 3 914 6888